

...." fent constar que volia aconseguir, amb les altres nacionalitats ibèriques, la llibertat de Catalunya" .
(Ho deia el President Macià, al Parlament espanyol).

25 de desembre del 1933. Mor el President de Catalunya, FRANCESC MACIÀ!

FRANCESC MACIÀ

El banquet de la Cambra de Comerç Nord-Americana, em va fer anar a Barcelona, el mes d'octubre. Tot i que la visita no era oficial i per tal d'evitar complicacions amb el protocol, vaig visitar immediatament el coronel Macià, President de l'Estat Autònom i símbol de l'autonomia catalana. Malgrat el caràcter privat de la visita, en entrar al pati del bell palau del segle XV - llavors la Presidència - gallards soldats uniformats de gala, ens esperaven. Uns ens precediren i altres tancaven la marxa ; i aquesta va ésser la meva presentació particular a aquest home venerable i encisador en l'avant-sala de rebre. Em feu passar a una bonica cambra, amb finestres de vitralls de colors.

Macià s'havia dedicat amb passió a l'històric moviment català i havia guanyat l'afecte etern de les masses. Amb una sola mirada ja em trobava sota l'encís de la seva persona . De mitjana alçada, elegant i esvelt, tenia mes de 70 anys portats amb noblesa. L'abundant cabellera i el bigoti ben retallats eren blancs com la neu ; els trets fins i delicats, els ulls grossos i d'un castany lluminós, eren afables. Anava vestit elegantment de gris, amb corbata i mitjons del mateix color. Un mocador de seda sortia discretament de la butxaca de l'americana.

Em trobava davant d'un bell Brummell de mitja edat. La seva veu era baixa, musical, perfectament modulada. Si era el capdill de la plebs com deien els seus enemics, era al mateix temps un refinat i un cavaller. En tornar a la residència de Claude Dawson, el nostre cònsol general, vàrem trobar-hi una gran cistella de roses grogues per a la meva esposa, amb una tarja d'En Macià, tot i que la presència d'ella a Barcelona no havia estat esmentada. Però En Macià ho sabia tot. Ben aviat ens va tornar la visita, vàrem brindar i ens vàrem donar les mans i, quan la venerable figura de cara de poeta es retirava, jo sabia que havia estat en contacte amb la matèria prima que serveix per a escriure la Història.

CLAUDE G. BOWERS

ex-Ambaixador dels EE.EE. a Espanya.

(Del llibre "My Mission to Spain", Simon & Schuster, Nova York, 1954).

A Francesc Macià

per Ventura Gassol.

I que ens en fóra de gelat i cru
aquest Nadal, lluny de la llar paterna,
si en aquest cel d'hivern que ens enlluerna
no et sentíssim present com hi ets tu !

Si no et veiéssim, ara, fet estel,
que, mentre, ací, fidel ens fas de guia,
vetlles allà el novell Advent que un día,
ha de tornar a florir de cel a cel !

Car la sement que vas deixar enterrada
al mateix solc, i amb la mateixa arada
que en terra lliure havia obert el teu,

ja clivella i somou la terra esclava,
que enyora el cel i enyora la mar blava
i sols espera que la senyi Déu !

L' Ensenyament a Catalunya

Declaracions a la premsa. 29 de maig del 1931. Paraules de FRANCESC
MACIA.

S'ha d'anar ràpidament a una nova estructuració de sistemes i mètodes pedagògics a Catalunya. L'organització actual de l'ensenyament, tal com es troba vigent a Espanya, em sembla absurda. Un ensenyament basat en els programes únics, no serveix les necessitats modernes. Encara viu Espanya en els temps en què es creia que el mestre havia d'ésser un dur disciplinador dels seus deixebles, quan la veritat és que aquets l'haurien de disciplinar a ell.

Una altra pedagogia per a Catalunya ! Una altra pedagogia ! Crearem aquí una escola en la qual tots els fills de Catalunya siguin iguals davant l'esdevenidor i la cultura; una escola que sigui a tot arreu: en l'obrador, en el jardí, en el camp, en la mar, en el laboratori..... Al costat d'aquesta escola, tindrem tota una política social, d'atenció exquisida a la maternitat ; tota una política d'estatges on el nen de l'obrer pugui trobar gaudis, al·licients, incitacions i comoditats semblants a les que el fill del poderós troba en la seva residència.

Això és el que vull per a Catalunya i així hauria d'enfocar el problema del seu ensenyament una Catalunya Independent . Precisament perquè aquestes qüestions i moltes d'altres no es resolien com el poble català desirja veure-les resoltes, na néixer, es va propagar i es feu vigorós el nostre separatisme.

El passat Ponç Pilats, de Barcelona

"Felipe Acedo Colunga", es va iniciar en política en el camp de l'anti-català, Alejandro Lerroux i Garcia (alias, "Don Lacandru"), presentant-se en els temps de la República, com a diputat per Cadiç, sense cap èxit.

Després, seguint el camí de l'Emperador del Paral·lel, es va posar als peus del Franco.

Passem per alt (com si no fossin res !) les seves malifetes com a oficial del cos jurídic militar i fixem que el seu nom es pronuncia amb terror per tothom, arran de la seva actuació en el cas Besteiro, demanant la pena capital : " - Admito que ese hombre es inocente de crímenes de sangre, pero por sus ideas, que tanto daño han causado a España, pido para él la pena de muerte"

Aquest fou l'home que va organitzar l'atac el dia 19 de maig del 1960, als assistents al Palau de la Música Catalana, per haver cantat el "Cant a la Senyera"..... i encara hi ha empresonats per aquest fabulós delictes contra la "seguridad del estado español" i les "ideas rojoseparatistas-comunistas" que aquest darrer adjectiu està molt de moda i fa bonic.!

Durant més de nou anys va manar a Barcelona, fins que "l'amo" va dir que el necessitava en altra part, (Recordem els fets de "La Vang.")

A Guadalajara (Mèxic, Jalisco) s'hi celebrava, enguany, l'Assemblea Diplomàtica de Dret Aeri Internacional.

Es va conèixer l'assistència del gran botxí i les protestes varen ploure a la Directiva i autoritats eclesiàstiques i civils.

Pels carrers de la ciutat, ja hi havia pasquins, donant a conèixer els "hechos gloriosos" de l'Acedo i, a l'entrada a un restaurant, ja li anaven a espinyar els morros. De la capital del país, un grup nombrós anava ja a saludar-lo amb la sana i noble intenció de passejar-lo pels carrers de la ciutat.....però arrossegat!. Va guillar a cuita-corrents!!

Nou anys, va fer de governador, Ponç Pilats, a Barcelona .

"Paisatges Intims" . - Francesc Salvat, ens ha fet ofrena d'un bell recull de poesies, sota el títol que acabem d'indicar.

N'admirem la bona traça i l'extraordinària simpatia que es desprèn de la lectura del recull poètic. Donem les gràcies per la tramesa a l'autor i el felicitem de cor. A ell i a l'editor, l'excel·lent bona voluntat del qual no ens cansem d'admirar.

L'edició ha estat impresa a Mèxic.

La Tomba d'En Macià. - Després de la mort, no l'haurien respectat els falangistes al servei del feixisme internacional que encara s'ollen els nostres pobles. Per això un grup de patriotes es va endur les despulles del President, i la tomba de la Plaça de la Fe, al Cementiri Nou de Barcelona, està buida.

Tanmateix la falanjada ha construït tot de nínxols al voltant i la tomba gairebé desapareix. No han gosat violar, com tantes d'altres, la sepultura presidencial.

Quan es restablirà la legalitat, caldrà portar les restes del President i d'altres herois al Panteó Nacional del Part de la Ciutadella o a algun altre monument digne de llur glòria. Serà ben al contrari dels sinistres monuments de l'imperialisme i el feixisme, com l'Escorial o la terrible cova de Cuelgamuros, on cada metre de pedra degota de la sang dels germans presos.

(De la Revista del Centre Català, de Caracas, 21 d'octubre del 1959/).

NO és propaganda . - Hem vist uns auèters, indústria colombiana, de la "FABRICA CATALANA", amb el distintiu de les QUATRE BARRES, com a marca. †

Ens ho escriu un amic :

"Història dels Catalans" és d'una envergadura grandiosa. I afegeix: - "estic segur que, si sense gota de llibertat per a fer coses, estan els catalans fent-ne com aquesta, on s'hauria arribat i què s'hauria fet, podent cantar clarament? Tingueu en compte que tot el que es publica fineix l'any 1930. Endavant, silenci i mordassa. Els darrers 25 anys, resten per a la nova generació".

Llibre publicat per Edicions Ariel, S.A. Iber.Amer. Ronda de St. Pau, # 67. Tel. 23.31.05. BARCELONA.

"El Pessebre" d'En Pau Casals

A Acapulco, Mèxic, s'hi va estrenar, enguany, aquesta obra, difícilíssima de catalogar, - ho diuen els crítics -, però grandiosa i magnífica, sota qualsevol punt d'albir.

Pau Casals i Joan Alavedra, músic l'un i poeta l'altre, es fusionaren inspirant-se en el clàssic pessebre català - tant de casa nostra! - i han donat al món una obra d'art, d'Art Català.

Com no podia ésser d'altra forma, els diàlegs i els chors, empren la nostra llengua. La premsa del món, n'ha parlat força d'"El Pessebre" i n'ha donat a conèixer un grapat d'opinions, totes favorables.

Nosaltres tenim el gust de publicar, a continuació, alguns fragments de l'obra de l'Alavedra, que trobem encisadors .

Jocs Florals de la Llengua Catalana

La Col·lectivitat Catalana resident a la república de Xile, organitza la Festa, que s'haurà de celebrar a la ciutat de Santiago, en el curs del mes de juny del proper any 1962.

La convocatòria la signen, el President, Pelai Sala i Berenguer i el Secretari, Miquel Joseph i Mayol.

El Tresorer, és Cristià Agudé i Cortès, Casilla 2278, Santiago de Xile.

Els catalans de Colòmbia, hi hem de contribuir !!

Des de França ens anuncies l'aparició de la publicació " L'Asè Negre", amb valuosa col·laboració d'escriptors catalans joves, que plantegen molt bé els problemes de la Catalunya actual, enfront a l'estat espanyol.

Jordi Arquer
delegat per a l'exterior de
"RESISTENCIA CATALANA"
Boite Postale 6. PARIS 8è.

Ens ha donat a conèixer una comunicació adreçada al general Rafael Cattardi, President dels Jocs Florals de la Llengua Catalana celebrats a Alger.

No la podem reproduir per manca d'espai, però la redacció d'aquest BUTLLETÍ, s'adhereix, de cor, a la tasca, eficient, que mena a aquesta Organització.

Amb aquest número del BUTLLETÍ, acabem la publicació de les " 34 Regles per a escriure correctament la Llengua Catalana".
Anunciem la propera publicació de poesia i cançons catalanes.

Dels nostres informadors de Barcelona, n'hem rebut un sobre de certa BANCA CATALANA, que no ha estat autoritzada a treballar amb aquest nom, després d'haver-los fet fer les accions, impresos, retols de tota mena, adquisició d'edifici per a oficines i milers i milers de pessetes en despeses, per, a la fi, haver-ho de fer tot, de bell nou, amb nom canviat.

Què estarien ensumant, els gossos ?

Un personatge (sic) anti-català. La recordeu ?

"El Arte de la Oratoria" y de la conversación a su alcance. Clases individuales y colectivas. Coloquios URRACA PASTOR. C. Ciento , 359, Tel. 21.38.13" .

(Anunci reproduït, sense cap mena de permís, de "La Vanguardia", de Barcelona, del dia 21 de juny 61) .

Fragments del Poema del Pessebre" de Joan Alavedra

L'Home del Pou

Vora un pou troben un home
que va estirant el llibant.
- Bon dia i bona aigua fresca!
De bon matí feinejant ?
- Aquest és el Pou de Vida
Caldrà molta aigua germans!
El Nen que acaba de néixer
ha de rençar tots els mals.

El Pescador

A la riba humida
seu el pescador.
- Veniu amb nosaltres ?
li fan els pastors.
- D'aquest riu que passa
n'espio el corrent.
En l'ona lluenta
cerco el peix d'argent
que amb la cua viva
travessa els cristalls
transparents i frescos
dels amagatalls
on mon ham espera
amb l'esquer traïdor
a l'ombra que en l'aigua
fa el sauquer d'or.
- Doncs, au, bona pesca!
Seguim emdavant.
-D'amagat dels pares
digueu a l'Infant
que li pesco els peixos
que haurà de donar
a les grans gentades
que iran a escoltar
les santes paraules
que voldrà dictar
Ell, el Gran Pescaire,
se n'alegrarà.

L' Home que Llaura

Troben un home sobre el camp humit
que llaura amb els seus bous la gran
amplada
-Au, Polit i Esquirol! els fa amb un
crit
Que es treballa molt bé a la matinada.
-Bon dia, l'home i els bous!
Que vagi bé la llaurada!
Voleu venir a Betlem ?
-He d'acabar la feinada
que tinc a llaurar i sembrar,
batre el blat, moldre la grana,
pastar-la i coure el bon pa
rodó i de crosta daurada.
-Ja hi ha temps per treballar!
-No ho cregueu. Mireu què em passa...
En la nit obscura
-digueu-ho al Petit-
ha vingut un àngel
al cap del meu llit.
La cambra era clara
d'una resplandor
que no feien en l'alba
ni la llar de foc.
És una llum blanca,
viva, com de llamp
que se li arrapava
tot al seu voltant.
-Alça't de seguida!
-m'ha dit- . Juny els bous
i llaura que llaura
fins que et digui prou.
Que a la matinada
neix un Sembrador.
Prepareu les terres,
terrassans del món !
Nat damunt la palla,
us durà el bon gra.
I la nit darrera,
ans del seu comiat,
com recordança
us donarà el Pa.

La Mula de l'Estable

Quin bell enrenou !
No has sentit, tú, bou,
resar a la Dona ?
I l'Home ha cantat,
i algú ha bellugat
damunt de la palla.
Era un Pollinet
de dona, muet,
que ja espernegava.
Algú amb tanj d'esclat
que m'ha enlluernat.
Tot ho veig daurat.
Als ulls tot me balla.
Se, bla un sol, posat
damunt de la palla.

Chor dels Camells

Del llunyà Orient
un estel lluent
ens guia amb llum bella.
Venim lentament
del sorral calent
seguint una estrella.
De la gran calor
sense transició
som al fred que pela.
Els geps entumits,
els genolls rendits,
i la carn se'ns gela.
Que en són de pesats
els pendents sobtats
d'aquestes muntanyes !
Quan s'acabarà
tan llarg caminar
per terres estranyes !

El Bou de l'Estable

He passat la nit
vetllant, encongit,
amb el cor petit,
i les banyes moixes.
I feia un mugir
ben dolç per si així
podia ablanir
les meves angoixes.
Quina nit d'encants,
d'estels rutilants,
de vols flamejants
i d'aura divina !
I quins cants tan bells !
Com d'eixam d'ocells
refilant tots ells
amb la veu més fina.
He vist el Vedell
que és molt blanc de pell
i encar ni camina.
Per ò fa una claror
i una resplandor
que tot ho il.lumina.
Al cor de la nit
la llum ha sortit
en una establía.
Em miro el rastell
l'alfals, i aquest Vell
que tot s'hi entendria.
I, pel respirall,
la nit, com va avall,
i el neíxxr del día.

DESITGEM A TOTS ELS CATALANS I LLURS
FAMILIES, UN BON NADAL I UN BON ANY

1 . 9 6 2 !!!!

Regla 32 - Adverbis en ment

Quan es posen junts dos o més adverbis en ment, pot suprimir-se aquest sufix en tots, menys en el primer.

Virem, doncs, per exemple: tots pregaven humilment i devota.

Si aquesta forma no plau, perquè sembla arcaica i afectada, es pot deixar de suprimir el sufix i repetir-lo en tots els adverbis. L'essencial és no suprimir-lo en el primer, perquè això és un castellanisme imperdonable.

Podem escriure: tots pregaven humilment i devotament. (Però mai : tots pregaven humil i devotament).

Regla 33 - Ser i Estar

La diferència entre ser (en català clàssic ésser) i estar, en designació de lloc, consisteix que estar significa habitar, residir. Estar en un lloc vol dir viure-hi, residir-hi, habitar-hi. Ser en un lloc vol dir estar-hi circumstancialment.

Com que en castellà només s'usa el verb estar per a designar el lloc on es troba o es trobarà un individu, tant si és temporalment com definitivament, es dona el cas, en català, d'usar excessivament i viciosament el verb estar i cal evitar-ho.

Si parlem d'una persona que viu a Madrid, hem de dir: el senyor X està a Madrid; si només hi ha anat a fer un viatge direm: el senyor X és a Madrid. Hem de dir: aquesta nit seré al teatre (no estaré); el pare és a casa (no està a casa); la seva germana és a Gràcia, si ha anat a Gràcia, però: la meua germana està a Gràcia, si viu a Gràcia.

És sobretot molt lleig dir: "No està" en el sentit de "no hi és".

El senyor Aixalà? -No està. En bon català, no està, significa que encara no està, que no està llest, que no està a punt.

Paixeu o no? - Espera't uns segons que encara no estem. O sigui, sobreentenenent-se que les persones en qüestió hi són. Si volen dir que no hi és, que no hi són, hem de dir no hi és o no hi són. El senyor Aixalà? no hi és; ha sortit.

Regla 34 - Finals de ratlla

En l'escriptura cal, a voltes, trencar un mot quan al final d'una ratlla no cap el mot sencer. S'ha de respectar, per regla general, la integritat de les síl·labes, però les lletres que formen els dígrafs ss, rr, ix, ll, s'atribuiran a síl·labes diferents.

Exemples: bas.sa; pas.sa; cuiras.sa; ter.ra; guer.ra, ser.ra, cai.xa; fai.xa; carretel.la; tranquil.la; til.la; etc.

No es trencaran mai els prefixos des, en, con, ex, i altres. Exemples: des-honest; des-ordenar; des-organitzar; en-arborar; en-asprar; en-orgullir; con-hort; ex-hibir; ex-abrupte; ex-acció; etc.

Si al final d'una ratlla s'escau una lletra apostrofada (l' d') deixarà d'escriure's i es posarà a la ratlla següent.